

XI ОУ „Елин Пелин“
гр. Перник, ул. „Минск“ №1, e-mail: elpelin@abv.bg
тел/факс 076/670310; тел. 076/670320; 076/670340

УТВЪРДИЛ:
ДИРЕКТОР

/Емилия Плякова/

ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ НА ОБРАЗОВАНИЕ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

Настоящата Програма
е приета на заседание на Педагогическия съвет
с Протокол № 14/10.09.2021г.

I. Увод

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с деца и ученици от

11 ОУ „Елин Пелин“ гр. Перник и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010–2020 г.);
- Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите (2012–2020 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието;
- Стратегия за възпитателната работа в образователните институции /2019-2030 г./ - проект.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такива в училището, съобразно неговите лични интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи в 11 ОУ „Елин Пелин“ гр. Перник са деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца-сираци и полусираци, деца-бежнци, деца от различни етнически групи и др. с други идентифицирани нужди.

II. Подкрепа на личностното развитие

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

2.1 Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в училище за координатор на ЕПЛР е определен педагогическия съветник, който изпълнява функциите си съобразно Наредба за приобщаващото образование.

Общата подкрепа в 11 ОУ „Елин Пелин“ гр. Перник се осъществява от екип, ръководен от координатора. Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и ученик.

Форми на обща подкрепа:

1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти – срещи за оценка, набелязване на активности и оценка на напредъка. По време на срещите се води протокол, който се подписва от всички участници в срещата и се съхранява от координатора на координирания екип на училището;

2. Кариерно ориентиране на учениците;

3. Занимания по интереси – клубове и други форми, както и включване в конкурси и проекти на деца с изявени дарби;

- дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;

- изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно – туристически дейности по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;

- обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците, определена в съответствие с чл. 85, ал. 3 от ЗПУО.

4. Библиотечно-информационно обслужване;

5. Грижа за здравето въз основа на информация от родителя /представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето/, за здравословното състояние на детето и за проведени медицински изследвания и консултации и при взаимодействие с медицинския специалист в училището;

6. Поощряване с морални и материални награди;

7. Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение.

Психологическата подкрепа е насочена към учениците, учителите, директора, заместник-директорите и родителите;

Психологическата подкрепа се осъществява от психолог и педагогически съветник и включва:

- създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес;

- предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на децата и учениците;

- извършване на групова работа с ученици и/или кризисна интервенция;

- работа със средата, в която е детето или ученикът – семейство, значими близки, връстници;

8. Дейности за превенция на обучителните затруднения, включително логопедична работа. Общата подкрепа за личностно развитие в училището за целите на превенцията на обучителните затруднения се изразява във включване на отделни ученици в дейности като:

- допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху обучението по български език, включително оgramотяване на ученици, за които българският език не е майчин;

- консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;

- логопедична работа с учениците.

Логопедичната работа е част от общата подкрепа за личностно развитие в училището и включва:

- изследване на писмената реч на учениците от начален етап;
- определяне на потребностите от индивидуална логопедична работа;
- извършване на консултативна дейност с родители и мотивирането им за активно участие в логопедичния процес;
- предоставяне на методическа помощ на учителите за обучението на учениците.

2.2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете или ученик от 11 ОУ „Елин Пелин“ гр. Перник.

Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с дете или ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация;
- рехабилитация на слуха и говора;
- зрителна рехабилитация;
- рехабилитация на комуникативни нарушения;
- осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- специализирани средства;
- ресурсно подпомагане;
- индивидуален план за ученици с изявени дарби;

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

Ако екипът препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, 11 ОУ „Елин Пелин“ гр. Перник уведомява отдел „Закрила на детето“ към ДСП по местоживееене на детето с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При наличие на три и повече деца/ученици в паралелка се осигурява помощник-учител за подпомагане работата на учителите. Задълженията на помощник-учителите са разписани в Наредба за приобщаващото образование.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана или индивидуална форма на обучение. За ученици с изявени дарби също се изработва индивидуален учебен план.

III. Дейности

№	ДЕЙНОСТ	СРОК	ОТГОВОРНИК
1.	Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	Всички учители
2.	Цялостна диагностика на учениците, които имат нужда от допълнителна подкрепа и изготвяне на план за работа	постоянен	Педагогически съветник, Психолог, Логопед, Ресурсен учител
3.	Превенция на тормоза и насилието – изготвяне съвместно с учениците на правила на поведение; разглеждане на теми от глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование в часа на класа; партньорство с родителите	постоянен	Класен ръководител, Педагогически съветник, Психолог
4.	Преодоляване на проблемно поведение и справяне със затрудненията му с приобщаването в общообразователната и училищна среда	постоянен	Всички учители, Педагогически съветник, Психолог
5.	Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси	постоянен	Всички учители
6.	Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда	постоянен	Ръководство
7.	Идентифициране и диагностициране на ученици с езиково – говорни нарушения	постоянен	Класни ръководители, Логопед
8.	Работа с деца, застрашени или жертви на насилие в семейството или в училище	постоянен	Всички учители, Педагогически съветник, Психолог
9.	Допълнителна работа с ученици застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище	постоянен	Всички учители
10.	Допълнителна подкрепа на деца-сираци или полусираци	постоянен	Всички учители
11.	Допълнителна подкрепа на деца, преживели кризисни ситуации в семейството	постоянен	Класни ръководители; Педагогически съветник, Психолог
12.	Консултации на ученици от уязвими групи	постоянен	Педагогически съветник, Психолог
13.	Кариерно ориентиране и консултиране на ученици	постоянен	ЕПЛР, кариерен консултант
14.	Изготвяне на индивидуален план, подходящ за доразвиване на таланта на детето	постоянен	Всички учители, ЕПЛР

IV. Мерки :

1. Своевременно идентифициране на признаците за изоставане в усвояването на училищния материал и застрашеност от отпадане ("ранен учебен неуспех").
2. Осъществяване на педагогическа подкрепа от страна на учителите и училищното ръководство на застрашените от отпадане ученици.
3. Разработване на Планове за обща подкрепа по съответните предмети.
4. Провеждане на задължителна допълнителна индивидуална и групова работа по съответните предмети, предоставяща възможности за индивидуален темп при усвояване на учебния материал от застрашените от отпадане ученици.
5. Включване на застрашените от отпадане ученици в извънкласни и извънучилищни дейности.
6. Развиване на силните страни на личността чрез индивидуална работа с учениците или включването им в групи за занимания по интереси.
7. Осигуряване на публични изяви на учениците с изявени дарби.
8. Осъществяване на ефективен диалог между училището и семействата на застрашените от отпадане ученици.
9. Въвеждане на алтернативи на традиционната родителска среща.
10. Организиране на кампании, които да стигнат до родители и настойници.
11. Засилване на контрола върху отсъствията и своевременно информирание на родителите.
12. Разпределяне на отговорностите и ангажиментите по отношение посещаемостта на училище между класните ръководители и родителите.
13. Формиране на нагласи за приемане на различията между децата и учениците, основани на раса, народност, етническа принадлежност, произход, религия.
14. Предоставяне на обща или допълнителна подкрепа на ученици по време на ОЕСР, при установена необходимост и липса на технически средства – осигуряване на материали на хартиен носител от екипа по Механизма за обхват на ученици. Поддържане на комуникацията с родители и получаване на обратна връзка.
15. При невключване на ученик в ОЕСР – предоставяне на възможност за индивидуално обучение, съобразено с конкретния случай.

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Обща подкрепа за личностно развитие, получават ВСИЧКИ деца и ученици в детската градина и училището.

Какви са формите на обща подкрепа:

1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти – срещи за оценка, набелязване на активности и оценка на напредъка. По време на срещите се води протокол, който се подписва от всички участници в срещата и се съхранява от координатора на координиращия екип на училището/детската градина. Графикът на срещите се прилага към годишния план за дейността на детската градина или училището и се актуализира при необходимост

2. Кариерно ориентиране на учениците;

3. Занимания по интереси – клубове и други форми, както и включване в конкурси и проекти на деца с изяви дарби;

- дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;

- изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно - туристически дейности по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;

- обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез

- които се придобива допълнителна подготовка от учениците, определена в съответствие с чл. 85, ал. 3 от ЗПУО.

4. Библиотечно-информационно обслужване;

5. Грижа за здравето въз основа на информация от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, за здравословното състояние на детето и за проведени медицински изследвания и консултации и при взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в училището;

6. Осигуряване на общезитие;

7. Поощряване с морални и материални награди;

8. Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение. Психологическата подкрепа е насочена към учениците, учителите, директора,

заместник-директора (заместник-директорите) и родителите; Психологическата подкрепа се осъществява от психолог или педагогически съветник и включва:

- създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес;
- предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на децата и учениците;
- извършване на групова работа с ученици и/или кризисна интервенция;
- работа със средата, в която е детето или ученикът – семейството, връстниците.;

9. Дейности за превенция на обучителните затруднения, включително логопедична работа. Общата подкрепа за личностно развитие в училището за целите на превенцията на обучителните затруднения се изразява във включване на отделни ученици в дейности като:

- допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху обучението по български език, включително оgramотяване на ученици, за които българският език не е майчин;
- консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
- логопедична работа с учениците.

Общата подкрепа за личностно развитие в училището за целите на превенцията на обучителните затруднения

Старт: инициатива на учител и/или друг специалист или родител. Класният ръководител/учителят в група свиква екип, с участието на учител на детето, член на координиращия екип на училището/детската градина и друг специалист при необходимост.

Стъпки след стартиране:

Стъпка 1.

Екипът изслушва учител/родител или специалист иницирал начало на процедурата – събира се информация от входните равнища по учебни предмети, от индивидуалния напредък в обучението и от наблюдението на развитието на отделни деца или ученици;

Източници на информация:

1. сведения от педагогически специалисти за силните страни на децата и учениците, които срещат затруднения в обучението, и на индивидуалните им нагласи по отношение на ученето и участието в образователния процес и в дейността на институцията;

2. сведения от педагогически специалисти в училището за наличие на възможни рискови фактори в средата на тези ученици;

Стъпка 2.

Екипът се запознава с документи релевантни със случая; данните от установяването на готовността на тези деца за училище, от логопедично изследване, портфолио и други.

Стъпка 3.

Екипът оценява силните страни на ученика и потребността от обща и/или допълнителна подкрепа;

I. При оценка за обща подкрепа – решение за обща подкрепа.

Кога се взима такова решение:

1. Когато се установят затруднения в обучението на детето или ученика и/или има рискови фактори в средата, които може да повлияят на обучението му, но които все още не изискват предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие;
2. Когато се установи, че дете или ученик напредва значително по-бързо в обучението и развитието си от децата или учениците на неговата възраст.;

II. При оценка за допълнителна подкрепа – стартира процедура 2

Стъпка 4.

Определяне на конкретни мерки

Конкретните мерки изискват:

1. Определяне на конкретна цел – какво затруднение трябва да се преодолее;
2. Определяне на конкретни стъпки за преодоляване на затруднението – чрез допълнително обучение, консултации, логопедична работа, работа в учебните часове и други;
3. Определяне на срок и описание на резултатите от работата в края на поставения срок – постигнат напредък, преодоляно или непреодоляно затруднение, насочване за оценка на индивидуалните потребности от екип за подкрепа за личностно развитие и други.

Стъпка 5.

Прилагане на конкретните мерки

Конкретните мерки се предприемат от учителите в групата на детето или от класния ръководител на ученика в екипна работа с другите педагогически специалисти до 14 дни от установяването на случаите.

Координацията на изпълнението на конкретните мерки се осъществява от учителите в групата на детето или от класния ръководител на ученика

Дейностите задължително се осъществяват и в неучебно време, включително през ваканциите, съобразно потребностите на учениците, като продължителността им за отделен ученик е не по-малко от 2 седмици при седмична заетост до 20 учебни часа.

Стъпка 6

Преглед на напредъка

Прегледът на напредъка се прави по инициатива на класен ръководител/учител в група, учител, родител или друг специалист.

Конкретните мерки се актуализират, променят или прекратяват след преглед на напредъка на развитието на ученика, извършен от класния ръководител на ученика съвместно с други специалисти в училището.

ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ

Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва:

1. работа с ученик по конкретен случай;
2. психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
3. осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
4. предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
5. ресурсно подпомагане.

Работата по конкретен случай включва:

1. определяне на цели и действия, насочени към детето или ученика;
2. формулировка на случая;
3. изготвяне на план за подкрепа;
4. взаимодействие и работа с подкрепящата среда;
5. постигнати резултати от работата по случая

Работата по конкретен случай се провежда от екипа за подкрепа за личностно развитие, като от екипа се определя водещ на случая.

Старт: инициатива на учител и/или друг специалист, родител или координиращ екип на училище

Стъпки след стартиране:

Стъпка 1.

Създаване на екип за подкрепа за личностно развитие за конкретен ученик в училището със заповед на директора.

В състава на екипа задължително участват психолог и/или педагогически съветник, както и логопед. В екипа може да участва ресурсен учител/специален педагог, както и други специалисти според индивидуалните потребности на детето или ученика. В екипа може да се включват представители на органите за закрила на детето.

Екипът се ръководи от определения със заповедта на директора специалист от екипа.

В работата на екипа на ученика участва родителят, представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето, а при необходимост и представител от съответния регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование и/или от центъра за подкрепа за личностно развитие.

Екипът работи целогодишно като провежда общите си срещи по предварително изготвен график, който включва не по-малко от две заседания месечно.

Оценяващи екипи, в зависимост от причината :

Оценката на индивидуалните потребности на ученици, за които има индикации, че са със специални образователни потребности, се извършва от психолог, логопед, ресурсен учител, а при деца и ученици с увреден слух или с нарушено зрение – и от рехабилитатор на слуха и говора или от учител на деца и ученици с нарушено зрение, съвместно с учителите в групата в детската градина/класния ръководител и с учителите, които преподават на ученика в училището.

Оценяват се познавателно развитие, комуникативни умения, социални умения, физическо развитие, адаптивно поведение, психични реакции, семейно функциониране

Оценката на индивидуалните потребности на ученици в риск се извършва от психолог съвместно с класния ръководител и с учителите, които преподават на ученика в училището.

Оценяват се рисковите и защитните фактори в ситуацията на ученика и неговата среда.

Оценката на индивидуалните потребности на ученици с изяви дарби се извършва от класния ръководител и от учителите, които преподават на ученика в училището, съвместно с психолога или педагогическия съветник.

Оценяват се конкретните области на изяви дарби и способности.

Оценката на индивидуалните потребности на ученици с хронични заболявания се извършва от психолога съвместно с класния ръководител и с учителите, които преподават на ученика в училището, с медицинския специалист в здравния кабинет в училището в сътрудничество с личния лекар на ученика.

Оценява се здравословното състояние на ученика и влиянието му върху обучението.

Стъпка 2.

Извършване на оценка на индивидуалните потребности на учениците за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Оценката на индивидуалните потребности на ученик е процес на събиране и анализиране на специфична информация за неговото функциониране – силни страни, затруднения, потенциал за оптимално развитие, участие в образователния процес, възможности за реализация.

За извършването на оценката родителят, представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето, представя следните документи:

1. заявление до директора;
2. статуси от проведени предварителни изследвания и консултации – психологични, логопедични, медицински – при наличие на такива, в зависимост от потребностите на детето или ученика;
3. всички документи, съдържащи информация за здравословното състояние и социалното положение на детето, документи, издадени от съда, както и други документи, които имат отношение към обучението и образованието на ученика, включително и документи от детската градина при наличие на такива, необходими за извършване на оценката;
4. протокол от специализирана по профила на заболяването лекарска консултативна комисия, и/или решение на териториална експертна лекарска комисия (ТЕЛК), и/или на Национална експертна лекарска комисия (НЕЛК) с приложена лична амбулаторна карта, съдържаща информация за проведени изследвания, консултации, епикризи и други, които удостоверяват заболяването – при ученици с хронични заболявания.

Оценката на индивидуалните потребности се извършва в срок от 1 до 3 месеца от началото на учебната година или от подаването на заявлението на родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, до директора на детската градина или училището.

Оценката на индивидуалните потребности от допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците е функционална.

При извършването на оценката на учениците, за които има индикации, че са със специални образователни потребности, увреждането и функционирането се разглеждат като следствие от взаимодействието между здравословното състояние (*заболявания, разстройства и нарушения*) и факторите на средата.

Оценката на децата и учениците се извършва съгласно Карта за оценка на индивидуалните потребности на ученика.

Картата за оценка на индивидуалните потребности съдържа следните компоненти:

1. оценка на функционирането на ученика;
2. становище на екипа, извършил оценката на индивидуалните потребности, за необходимите ресурси за допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученика;
3. определяне на спецификата и на вида на допълнителната подкрепа – краткосрочна или дългосрочна;
4. препоръка за ползване на други услуги, включително и на социални услуги, или за включване в други занимания.

Оценката на функционирането на детето или ученика включва:

1. общ здравен статус на ученика, физическо развитие;
2. емоционално и социално развитие (*отношения с връстници; отношения с възрастни; социално приемливо поведение; самооценка; ниво на независимост; поведение, съответно на възрастта; умения за самообслужване и самостоятелност; риск от нараняване; хиперактивност*);
3. познавателно развитие (*памет; внимание; мислене; интелект*);
4. езиково и говорно развитие и комуникативни умения (*латерализация; гнозис и праксис; рецептивна реч; експресивна реч; писмена дейност; математически умения; невербална комуникация; комуникативна функция на езика*);
5. обучение (*постижения в образователния процес; обучение по учебни програми по общообразователни учебни предмети; обучение по учебни програми по учебни предмети или модули за професионално образование и обучение; участие в терапевтични програми*);
6. семейни отношения (*контакт с родителите или други членове от семейството, честота на контактите, качество на контактите; основни грижи и закрила; емоционална връзка и стабилност на отношенията в семейството; родителски стил на възпитание*);
7. социална среда (*семейна история; разширено семейство; жилищни условия; социални характеристики и ресурси на средата*).

На родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, се предоставя копие от попълнената Карта за оценка на индивидуалните потребности на детето или ученика.

В случаите на несъгласие на родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, с предложената допълнителна подкрепа за личностно развитие на детето или ученика, независимо че въз основа на оценката на индивидуалните потребности е установена такава необходимост, и за предотвратяване на риска от отпадане от училище, директорът на училището писмено уведомява съответния отдел за закрила на детето с цел осигуряване на най-добрия интерес на детето или ученика.

Директорът на училището изпраща копие от протокола с оценката и решението на екипа за подкрепа за личностно развитие за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученика със специални образователни потребности в регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование в 3-дневен срок от извършването на оценката за одобряване на предоставянето на допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците със специални образователни потребности.

Стъпка 3

Изготвяне на план за подкрепа на ученика.

Планът за подкрепа включва:

1. целите, задачите и конкретните дейности за допълнителна подкрепа за личностно развитие;
2. описание на възможностите, силните страни и потенциала на ученика за включване и участие в образователния процес и в дейността на институцията;
3. определяне на вида и формата на обучение;
4. определяне на вида на допълнителната подкрепа и на конкретния срок за предоставянето ѝ;
5. определяне на конкретни образователни цели и очаквани резултати от обучението на детето или ученика;
6. определяне на начини за оценяване на напредъка на ученика;
7. определяне на специални педагогически, терапевтични и други методи и средства за постигане на целите;
8. определяне на честотата на осъществяване на дейностите за допълнителна подкрепа;
9. описание на екипната работа с ученика, на ролята и отговорностите на педагогическите специалисти и на родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, при предоставянето на допълнителната подкрепа;
10. описание на необходимите ресурси за допълнителната подкрепа и за ефективен преход между институциите или между отделните етапи и степени на образование и на координацията на работата с децата и учениците, които получават допълнителна подкрепа за личностно развитие;
11. определяне на часовете за ресурсно подпомагане – за дете или ученик със специални образователни потребности.

Стъпка 4

Предоставяне на допълнителна подкрепа

Краткосрочна е подкрепата, която въз основа на оценката на индивидуалните потребности на ученика се предоставя за определено време в процеса на училищното образование, като:

1. за ученици със специални образователни потребности обхваща период от минимум една учебна година до максимум края на съответния етап от степента на образование;
2. за ученици в риск обхваща времето на планираните дейности за работа по конкретния случай, която се осъществява в училище в сътрудничество с отделите за закрила на детето;

3. за ученици с изявиени дарби обхваща период от минимум една учебна година. В началото на всяка учебна година се оценява необходимостта от предоставяне на такава подкрепа до края на съответния етап от степента на образование;

4. за ученици с хронични заболявания обхваща периода, необходим за лечението на ученика. При необходимост срокът ѝ се удължава в зависимост от здравословното състояние на ученика. При прекратяване на медицинската грижа екипът за подкрепа за личностно развитие на ученика извършва оценка за необходимостта от предоставяне на подкрепа, каквато се предоставя на деца или ученици със специални образователни потребности.

Дългосрочна е подкрепата, която въз основа на оценката на индивидуалните потребности на ученика обхваща повече от един етап от степента на образование, повече от една степен на образование или е за целия период на обучение на ученика в училището.

Стъпка 5

Проследяване на напредъка

Напредъка в развитието на ученика се проследява на всеки три месеца от учебното време през учебната година и при необходимост внася промени в плана за подкрепа и в индивидуалните учебни програми след информирано писмено съгласие на родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето.